

ници. Този вестникъ издигналъ високо знамето на революцията, поддържалъ буденъ духа у революционно настроената емиграция и я подготвялъ да разчита само на своитѣ собствени сили. Той станалъ носителъ на напредничавото, прогресивното течение въ Европа, възприемайки социалистическите принципи на Бакунина за социални реформи.

„Знаме“ билъ посрещнатъ различно. За революционеритѣ станалъ настолна книга, но за чорбаджии, духовенство и цариградската журналистика — трънъ въ очитѣ. Дори Каравеловъ се отнасялъ неприязнено къмъ този революционенъ листъ и създавалъ прѣчки на Ботйова. Вестникътъ вървѣлъ въ унисонъ съ политиката на Централния революционенъ комитетъ. Презъ 1875 година, когато избухнало Херцеговинското въстание, почналъ да проповѣдва необходимостта отъ незабавното влизане на българитѣ въ борбата. Ботйовъ написалъ статии, пропити съ силенъ национализъмъ, въ които съ жаръ и пламенностъ агитиралъ за въстание. Изтъквайки, че Херцеговина вече била почнала борбата, Сърбия и Черна-Гора се вълнували, а балканскитѣ земи вече били разпредѣлени, казва: „Ораколите“ даватъ Ерцеговина на Черна Гора, Босна на Сърбия, Епиръ и Тесалия и даже Албания на Гърция...! А назе, а 7-милионниятъ бжлгарски народъ? Назе считатъ за стока, за стадо, а бжлгарскиятъ народъ за неспособенъ да се радва на никаква свобода“... Вината за това хвърля върху миролюбивитѣ елементи, къмъ които се обръща иронично: „Чувате ли, господа дуалисти и просвѣтители?“ „Да мълчимъ? Да чакаме? Това е безумно, безчестно и безчовѣчно до *non plus ultra*. Тука се изисква протестъ, бунтъ, въстания, революция“...

Ботйовъ считалъ народа за подготвенъ и съ пълна самоотверженостъ заявява: „Ние трѣба да въстанеме и да дадеме край на нашите гнуснави и безчовѣчни тѣглила, ние трѣба да се видиме смѣтките съ тиранинжтъ“. (бр. 23, г. I, 1875 год. ).

За Ботйова революцията на Балканитѣ е свършенъ фактъ. Поставенъ билъ вече въпросътъ: „Животъ или смъртъ!“

Този повишенъ тонъ на „Знаме“ не свидетелствува за нищо друго, освенъ за повишеното настроение въ срѣдитѣ на „Българския революционенъ комитетъ“, който почналъ трескаво да се готви за въстание. Въ извънредно събрание на организацията на 12 августъ 1875 година било решено да се повдигне въ най-скоро време въстание. Почнала се оживена организационна дейностъ. Ботйовъ обиколилъ Одеса, Кишеневъ, Николаевъ, за да търси срѣдства за революцията; последнитѣ три броя отъ „Знаме“ (25—27) излѣзли подъ чужда редакция. Но въ разгара на тази трескава дейностъ, всрѣдъ организацията се появили недоразумения. Едни искали да се иска помощъ отъ Русия, други — да